

Izdavač: Osječko - baranjska županija

Za izdavača: Krešimir Bubalo, Župan

Autori: Zadruga Poduzetnička mreža
Kralja Zvonimira 10, Bilje
Telefon: 031 / 751 480
Poduzetnički centar Belišće
Vijenac S. H. Gutmanna 1, Belišće
Telefon: 031 / 665 255

Koordinator izrade: Agencija za razvoj Osječko-baranjske županije
Europske avenije 11, Osijek
Telefon: 031 / 200 677

Redaktor: Ivan Trojan, asistent Filozofski fakultet Osijek

Izrada: Igor Balen, Romulić d.o.o.: Oblikovanje i priprema
Mario Romulić Romulić d.o.o. Fotografija
IBL d.o.o. Osijek: tisak

Vodič kroz Ekološku Poljoprivrednu Proizvodnju u Osječko-Baranjskoj županiji

Uvodna Riječ

Područje Osječko-baranjske županije bogato je prirodnim resursima očuvanim okolišem, čistom vodom i zrakom, nezagađenim i plodnim tlom. Tradicionalna poljoprivredna proizvodnja i prehrambena industrija među najvažnijim su gospodarskim granama. Ukupne poljoprivredne površine od 257.595 ha (od čega se kao oranične površine koristi 207.258 ha), najkvalitetnije su dio hrvatske žitnice.

Osim tradicionalne poljoprivredne proizvodnje, javlja se sve veći interes i potreba za ekološkom proizvodnjom hrane. Ekološka proizvodnja ima za cilj ekološki čistu, gospodarski isplativu, etički prihvatljivu i socijalno opravdanu poljoprivrednu proizvodnju. Ekološkom proizvodnjom pesticidi i umjetna gnojiva se zamjenjuju prirodnim sredstvima te se na taj način čuva plodnost tla, čistoća vode i zraka. Ekološki proizvodi su proizvodi posebne, kontrolirane kakvoće, za koje postoji veliki interes kako na domaćem, tako i na inozemnom tržištu jer potrošačima daju sigurnost te ulijevaju povjerenje vezano za njihovu kvalitetu.

Poljoprivredna proizvodnja je vrlo složen proces, koji zahtijeva posjedovanje različitih vještina, informacija i znanja. Vodič kroz ekološku poljoprivrednu proizvodnju u Osječko-baranjskoj županiji obuhvaća osnovne informacije o ekološkoj proizvodnji te daje pregled organizacija i institucija usmjerenih na razvoj ekološke proizvodnje. U ovoj publikaciji pronaći ćete pregled ekoloških proizvođača na području naše županije s osnovnim ciljem poticanja razvoja konkurentne i ekonomski isplative proizvodnje, usklađene s potrebama očuvanja okoliša i ravnoteže eko-sustava.

Prirodni uvjeti u Osječko-baranjskoj županiji daju ovom području određene usporedne prednosti koje moramo znati iskoristiti, ali i sačuvati za buduće naraštaje.

Župan Osječko-baranjske županije

Krešimir Bubalo

Ekološka Poljoprivredna Proizvodnja Da ili Ne?

U posljednje vrijeme ekološka proizvodnja hrane je često spominjana tema u svjetskim, a posebice u hrvatskim medijima. Vrlo često se o njoj govori kao o izlazu za domaće poljoprivrednike. Poljoprivreda i proizvodnja hrane od strateške su važnosti za većinu zemalja pa tako i za Republiku Hrvatsku. Razvoj znanosti, industrijska i informatička revolucija obilježili su 20 stoljeće. Nove tehnologije proizvodnje znatno su povećale proizvodnju i prinose (provedena istraživanja kažu gotovo četverostruko), no negativne posljedice sve su snažnije.

Kao reakcija na sve izraženije ekološke poremećaje i pogoršanja kvalitete hrane, u posljednje se vrijeme razvija ekološka (organska, biološka) poljoprivreda temeljena na sustavu održivog razvoja. Prednosti koje ona donosi su mnogobrojne:

- povećanje kvalitete prehrambenih proizvoda,
- očuvanje okoliša,
- razvitak ruralnih područja i dr.

Ekološki proizvodi na tržištu mogu ostvariti više cijene i profitabilniji su u odnosu na tradicionalno proizvedene proizvode. Postavlja se pitanje koji su negativni učinci ekološkog uzgoja. Osim nešto nižih prinosa, sama ekološka proizvodnja nema značajnije negativnosti. Glavni problemi se javljaju kod uvođenja i prelaska s konvencionalne na ekološku proizvodnju. Uvođenje ekološke proizvodnje je proces koji traje nekoliko godina. Za proizviđače to

razdoblje je iznimno kritično i financijski zahtjevno, jer proizvodnja i prinosi djelomično opadaju dok se proizvodi zbog zatrovanosti zemljišta zasićenog sintetičkim preparatima, ne mogu označavati ekološkima. Veći problem ekološke proizvodnje je i nestručnost i neiskustvo proizvođača. Ekološka proizvodnja kod proizvođača nakon više generacija konvencionalnog uzgoja izaziva, u najmanju ruku, nepovjerenje. Osim toga, ekološka proizvodnja zahtijeva svojevrsnu izolaciju. Vrlo je teško provoditi sustav ekološke proizvodnje, ako je prostor na kojem se planiraju uzgajati ekološki proizvodi u izravnom dodiru s konvencionalnom proizvodnjom. Ekološka proizvodnja ne može biti pojedinačni pokušaj već mora postati organizirani i planirani sustav. Navedeno zahtijeva dodatna ulaganja za koja se često postavlja pitanje hoće li biti isplativa. Ljudi, posebice u tranzicijskim, ali i razvijenijim zemljama, još uvijek nisu u potpunosti svjesni negativnih posljedica konvencionalne poljoprivrede. Naglašava se viša cijena ekoloških proizvoda, a da ni sami nismo svjesni cijene koju danas plaćamo za konvencionalno proizvedene proizvode. Vrlo često se govori o bogatstvu i zalihama vode u Republici Hrvatskoj. Intenzivna poljoprivredna proizvodnja jedan je od glavnih razloga zagađenosti voda u razvijenim društvima. Svjedoci smo povećanja broja bolesnih osoba, posebno povećanja broja alergičnih i broja osoba oboljelih od različitih vrsta tumora. Istraživanja provedena u Velikoj Britaniji su pokazala da je jedan od glavnih razloga za ovakvo stanje loša kvaliteta prehrambenih proizvoda. Lako je zaključiti da sadašnji porast izdataka za zdravstvene usluge nadmašuje trenutno nižu cijenu prehrambenih proizvoda. Ovo su samo neki od problema koji bi uvođenjem ekološke proizvodnje bili barem djelomično smanjeni. Ekološka proizvodnja nije samo način uzgoja već cjelokupni sustav upravljanja poljoprivrednom proizvodnjom. Republika Hrvatska u prvom redu zbog slabije razvijenosti ima manje zagađeno tlo, a time i kvalitetnije preduvjetu za uvođenje sustava ekološke proizvodnje od razvijenijih zemalja. Jačanjem ljudske svijesti prema zdravom načinu života, stvaraju se pretpostavke za porast tržišta ekoloških proizvoda. Stoga je potrebno na vrijeme započeti s prilagodbama i uvođenjem novih, ekoloških normi.

Pogled na Stanje Ekološke Proizvodnje u Svijetu i Republici Hrvatskoj

Ekološka poljoprivreda razvila se iz biološko-dinamičke poljoprivrede još u prvoj polovici 20. stoljeća. Njezin osnovni cilj u to je vrijeme bilo zaustavljanje degradacije tla, no najveće promjene dogodile su se sredinom 80-ih godina 20. stoljeća kada je počelo njezino naglo širenje sukladno snažnom razvoju ekologije. Svjetska je organizacija za ekološku poljoprivredu IFOAM (International Organization of Organic Agriculture Movements) osnovana 1972. godine, a danas okuplja oko 600 svjetskih organizacija iz preko 90 zemalja svijeta. Noviji napredak ekološke poljoprivrede omogućilo je, prije svega, aktivno uključivanje državnih institucija u njezin razvoj. Najveće promjene zabilježene su u posljednjem desetljeću 20. stoljeća u zemljama EU te u Australiji i SAD-u. Jasno je da je ovakav trend pozitivnog razvoja rezultat nepovoljnog utjecaja snažne, nekontrolirane industrijalizacije i tzv. "zelene revolucije" tj. razvoja konvencionalne poljoprivrede u razvijenim zemljama svijeta u drugoj polovici 20. stoljeća. Tek kad je ugrožena i djelomično istrijebljena prirodna flora i fauna, a time i poremećena biološka ravnoteža, javlja se i spoznaja o važnosti razvoja ekologije općenito, ali i ekološke poljoprivrede.

A gdje je Hrvatska ?

Ekološka poljoprivreda poznata je nekim domaćim proizvođačima već desetak godina, premda se zakonska regulativa primjenjuje od 6. veljače 2002. godine, kada je Hrvatski sabor donio Zakon o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Hrvatska je, međutim, jedna od doista rijetkih zemalja svijeta, koja, s obzirom na svoj potencijal, nije ni približno prepoznala važnost njezinog razvoja. Tomu u prilog idu statistički podaci o ukupnim zemljišnim površinama uključenima u ekološku poljoprivrednu proizvodnju, kao i nedostatan broj registriranih eko-proizvođača (prema podacima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva trenutno je u RH registrirano 188 ekoloških poljoprivrednih proizvođača).

Prema službenim podacima organizacije IFOAM u veljači 2003. godine Hrvatska je bila na 90. mjestu po veličini ekološkog zemljišta sa svega 120 ha. Na listi je prednjačila Australija s oko 10,5 mil. ha (od ukupno 22,8 mil. ha u svijetu), iza nje je bila Argentina s 3,2 mil. ha te Italija s 1,23 mil. ha. Gotovo je poražavajuće za Hrvatsku da je ispred nje tada bila čak 31 europska zemlja, što i ne začuđuje ako se uzme u obzir da je tek krajem 2001. godine izglasan Zakon o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Unatoč rastućem interesu do listopada 2003. godine registrirano je svega stotinjak ekoloških proizvođača. Dodatni broj proizvođača nalazi se u tzv. "prijelaznom razdoblju" tj. još ne mogu dobiti ekološki certifikat jer je zemljište koje posjeduju donedavno bilo uključeno u konvencionalnu proizvodnju.

Prirodni geografski uvjeti za bavljenje ekološkom poljoprivredom u Hrvatskoj su iznimno povoljni. S obzirom na dobar geografski položaj, blizinu razvijenih srednjoeuropskih i zapadnoeuropskih zemalja, tržišta na kojem su ovakvi proizvodi iznimno traženi, plasman ekoloških proizvoda bio bi osiguran. Druga povoljna okolnost je intenzivni razvoj turizma što znači da bi se veći dio proizvoda mogao plasirati izravno na domaće tržište tj. uključiti u turističku ponudu. Također su povoljni uvjeti za razvoj ruralnog eko-turizma na priobalnom hrvatskom području, ali i u unutrašnjosti.

Dosadašnja praksa pokazala je da se ekološka poljoprivreda financijski isplati. Hrvatski proizvođači još uvijek ne proizvode viškove što znači da je siguran plasman proizvoda. Kao najveći ograničavajući faktor razvoja može se istaknuti neupućenost većeg dijela javnosti u mogućnosti koje nudi ovakva poljoprivreda i opće uvjerenje u to da se radi o "tradicionalnoj poljoprivredi" (ili "poljoprivredi naših djedova") gdje urod ovisi o vremenskim prilikama, o rasprostranjenosti štetnika i nemogućnosti sprečavanja njihovog širenja bez upotrebe kemijskih sredstava i sl.

Biopa

Udruga za Organsko-Biološku Proizvodnju

Udruga "Biopa" osnovana je 1997. godine kao nevladina, neprofitabilna i nepolitička udruga fizičkih i pravnih osoba, čiji članovi proizvode, prerađuju, prodaju i troše ekološke proizvode.

Trenutno udruga okuplja više desetaka članova, pravnih i fizičkih osoba, obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva koja se djelomično ili isključivo bave ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom. Udruga članovima pruža različite stručne informativne i savjetodavne usluge vezane uz razvoj i nadzor nad ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom.

Djelatnosti udruge mogu se razvrstati na slijedeći način:

- udruživanje fizičkih i pravnih osoba koje žele sudjelovati u provedbi ciljeva udruge;
- organizacija i informiranje članova o uvjetima za proizvodnju, preradu i promet ekoloških proizvoda;
- edukacija članova o tehnologiji, normama i standardima ekološke proizvodnje;
- stručna pomoć pri pokretanju ekološke proizvodnje;
- kontinuirano savjetovanje tijekom procesa proizvodnje - individualno i putem interesnih grupa;
- stručni nadzor nad ekološkom proizvodnjom, putem Nadzorne stanice;
- potvrđivanje sukladnosti proizvoda, procesa i usluga u ekološkoj proizvodnji putem Odbora za potvrđivanje.

Rješenjem Ministarstva poljoprivrede i šumarstva od 02. srpnja 2002. godine "Bipoa" je ovlaštena kao:

- Nadzorna stanica za nadzor nad ekološkom proizvodnjom poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda
- Pravna osoba za provedbu postupka potvrđivanja u ekološkoj proizvodnji »Bioprodukt« d.o.o. je registriran za organizaciju proizvodnje te prodaju na domaćem i stranom tržištu.

Organizacije i Institucije Usmjerene
na Razvoj Ekološke Proizvodnje
na Području Osječko-Baranjske županije

Poljoprivredni Fakultet u Osijeku

Poljoprivredni fakultet u Osijeku je osnovan 18. listopada 1960. godine kao prva visokoškolska ustanova ovoga dijela Republike Hrvatske pod nazivom Visoka poljoprivredna škola, koja je bila u sastavu Sveučilišta u Zagrebu. Institucija je osnovana kao izraz pojačane potrebe za visokoškolskim kadrom iz oblasti poljoprivrede te se poklapa s vremenom uvođenja i primjene novih tehnologija u biljnoj proizvodnji, nove poljoprivredne mehanizacije i novog sortimenta kulturnog bilja s pojačanim zahtjevima za uvjetima uzgoja.

Od nastanka do danas, fakultet je jačao svoju kadrovsku i materijalnu osnovu. Progresivni trend razvoja Poljoprivrednog fakulteta izražavao se i jačanjem znanstvenoistraživačke djelatnosti (proširenje međunarodne suradnje, nabava nove znanstvene opreme i dr.) i suradnje s poljoprivrednim gospodarstvenim organizacijama.

Poljoprivredni fakultet, smješten u jugoistočnom dijelu Osijeka blizu naselja Tenja, pretrpio je goleme materijalne štete tijekom Domovinskog rata. Već 1991. godine fakultet se premještao na više različitih lokacija u gradu, a od početka školske godine 1994./95. Poljoprivredni fakultet se počeo smještati u zgradu "General-vojarnu" u Tvrdi te je prvi počeo realizirati projekt "Tvrdi - studentski grad".

Sveučilišni senat je u akademskoj godini 1999./2000. donio odluku o dodjeli povelje Poljoprivrednom fakultetu u Osijeku, a prigodom obilježavanja 40. obljetnice rada i djelovanja fakulteta, kao znak javnog priznanja za istaknut rad i postignuća u nastavnoj i znanstvenoj djelatnosti, te promicanje ugleda Sveučilišta u zemlji i inozemstvu.

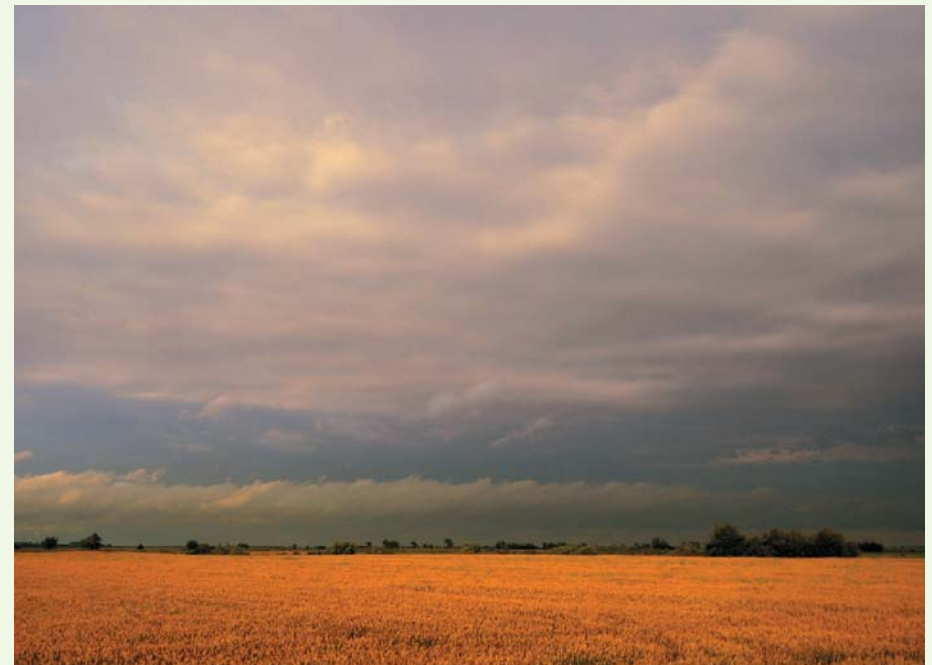
Svoj rad Poljoprivredni fakultet provodi kroz više različitih zavoda i katedri:

- Zavod za agroekologiju
- Zavod za agroekonomiku
- Zavod za bilinogojstvo
- Zavod za kemiju
- Zavod za mehanizaciju poljoprivrede
- Zavod za stočarstvo
- Zavod za zaštitu bilja
- Zavod za zootehniku

- Katedra za tjelesnu i zdravstvenu kulturu.

Na Poljoprivrednom fakultetu također trenutno postoji nekoliko znanstvenih projekata vezanih za ekološku proizvodnju, financiranih od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Projekti su slijedeći:

1. Ispitivanje mjera zaštite bilja u ekološkoj poljoprivredi (voditelj prof. dr. sc. Davor [amota])
2. Ekološka proizvodnja svinja na obiteljskom gospodarstvu (voditelj prof. dr. sc. Gordana Kralik)
3. Krmne leguminoze visoke kakvoće u sustavu eko-stočarstva (voditelj prof. dr. sc. Zlata Milaković)
4. Ekološki prihvatljiva uporaba gnojovke u ratarstvu (voditelj prof. dr. sc. Ivan Jurić)
5. Ekološki prihvatljiv model suzbijanja korova u krumpiru (voditelj prof. dr. sc. Marija Žurkić)
6. Tržišni potencijal ekološke poljoprivrede istočne Hrvatske (voditelj doc. dr. sc. Zdravko Tolušić)

Prehrambeno Tehnološki Fakultet u Osijeku

Prehrambeno tehnološki fakultet u Osijeku osnovan je 1976. godine. Namjera je osnivača prehrambenoj industriji slavonsko-baranjske regije osigurati visokostručne kadrove koji bi na osnovi teoretskih i praktičnih znanja stečenih tijekom studija mogli osuvremeniti ovu industriju.

"Prehrambena tehnologija", prema definiciji Institute of Food Technologists (IFT) iz 1964. godine, je primjena znanosti i inženjerstva u proizvodnji, preradi, pakiranju, distribuciji, pripremanju i upotrebi hrane.

Od osnivanja do danas na Prehrambeno tehnološkom fakultetu diplomiralo je oko 500 studenata dobivši status diplomiranog inženjera prehrambene tehnologije.

Danas je Fakultet ustrojen kroz četiri Zavoda te sveukupno 22 katedre:

- Zavod za fundamentalnu i primijenjenu kemiju,
- Zavod za ispitivanje prehrane i nadzor kakvoće prehrambenih proizvoda,
- Zavod za prehrambene tehnologije i
- Zavod za procesno inženjerstvo

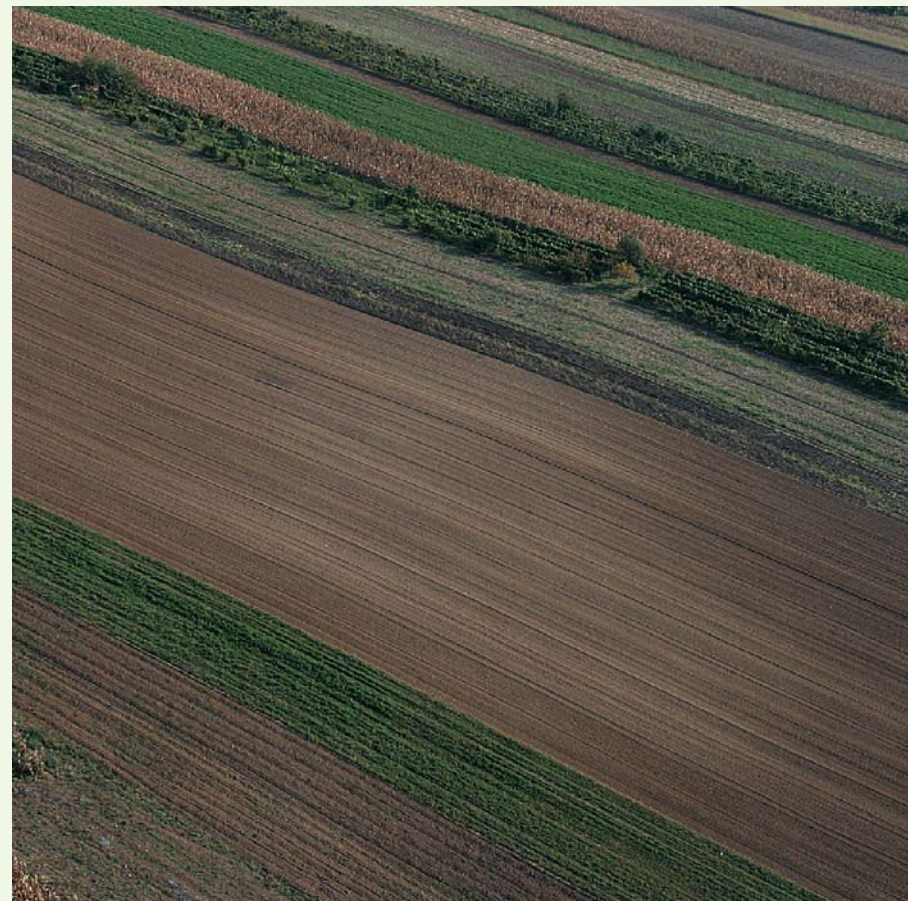
U okviru fakulteta aktivno se radi na različitim domaćim i međunarodnim znanstveno istraživačkim projektima, tehnologijskim projekima kojima se želi unaprijediti proizvodnja hrane i pokrenuti gospodarski razvoj Slavonije i Baranje. Među brojnim projektima mogu se izdvojiti dva koja su neposredno vezana za proizvodnju i preradu "eko-proizvoda". To su znanstveni projekt:

- Suvremene metode sušenja u prehrambeno - procesnom inženjerstvu
- Sušenje slavonskih autohtonih i ekoloških proizvoda (voditelj projekta je prof. dr. sc. Srećko Tomas)

U Hrvatskoj postoje velike mogućnosti za razvoj održive ekološke poljoprivrede na individualnim i zadružnim gospodarstvima, te stoga raste i potreba za sušionicama, koje bi bile prilagođene za preradu takvih poljoprivrednih proizvoda. Očekuje se dobar plasman ovih proizvoda na domaćem i inozemnom tržištu, čemu doprinosi i sve veći razvoj i populariziranje kontinentalnog i obalnog agro-turizma.

Daljnje perspektive u preradi organski uzgojenih prehrambenih materijala će svakako biti projekti usmjereni na: očuvanje izvorne kvalitete sirovina, mikrobiološke ispravnosti i sigurnosti, prepoznatljivosti visokokvalitetnih prehrambenih proizvoda od strane potrošača, edukacije proizvođača, ekonomske isplativosti proizvodnje i procesa, izrade detaljnih studija koje će unaprijediti tehnološku proizvodnju, kako malih obiteljskih gospodarstava, tako i većih industrijskih procesa.

Prehrambeno tehnološki fakultet u Osijeku osnovao je Centar za razvoj i tehnološki inženjering (CERT-ING), poseban odsjek u okviru Fakulteta s ciljem uspostavljanja što bolje suradnje s gospodarskim subjektima i državnim institucijama.

Poljoprivredni Institut Osijek

Poljoprivredni institut Osijek je organizacija za istraživanje i razvoj u biotehničkim znanostima. Prvi počeci organizacije javljaju se još 1878. godine kada je u Osijeku ustrojeno »Gospodarsko pokušalište«.

Preimenovano je u Poljoprivredni institut Osijek 21. siječnja 1961. godine. Do 1993. godine Institut je djelovao kao sastavni dio Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, dok od 1993. godine djeluje kao javni institut u vlasništvu Republike Hrvatske i u nadležnosti Ministarstva znanosti i tehnologije.

Temeljna djelatnost Poljoprivrednog instituta Osijek je istraživanje i razvoj u biotehničkim znanostima, odnosno znanstveno-istraživački, edukativni i stvaralački rad u poljoprivredi.

Znanstveno-istraživački i stručni rad Poljoprivrednog instituta Osijek danas se odvija kroz više specijaliziranih odjela:

- Odjel za oplemenjivanje i genetiku strnih žitarica
- Odjel za oplemenjivanje i genetiku kukuruza
- Odjel za oplemenjivanje i genetiku industrijskog bilja
- Odjel za oplemenjivanje i genetiku krmnog bilja
- Odjel za poljoprivrednu tehniku, melioracije i navodnjavanje
- Odjel za sjemenarstvo
- Odjel Agrokemijski laboratorij
- RJ Sjemensko dobro
- Odjel za voćarstvo

Na poljoprivrednom institutu se vrši rad na oplemenjivanju novih kultivara: soje, kukuruza, ječma, suncokreta, lucerne i stočnog graška. Institut trenutno obrađuje 450 ha zemljišnih površina od čega se 15 ha odnosi na ekološku poljoprivredu, gdje se vrše pokusi usporedbe konvencionalnih i ekoloških sorti pšenice.

Hrvatski Zavod za Poljoprivrednu Savjetodavnu Službu

Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu je stručna vladina ustanova nadležna za posredovanje i provođenje mjera potpore u poljoprivredi.

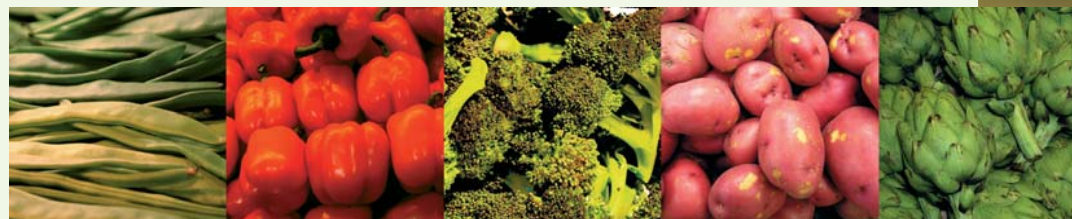
Organizacija je osnovana 1997. godine odlukom Vlade Republike Hrvatske, u cilju povećanja konkurentnosti, educiranosti i informiranosti poljoprivrednih proizvođača posebice obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Od osnivanja do danas organizacija je uspješno provela niz projekata u poljoprivredi usmjerenih u prvom redu na:

- savjetodavne usluge iz područja poljoprivrede
- informacije o državnim potporama u poljoprivredi
- informacije o kreditima u poljoprivredi
- mišljenja o opravdanosti ulaganja u poljoprivredi
- edukacija: stručna predavanja, učionice u staji i na otvorenom iz ratarstva, stočarstva, zaštite bilja, voćarstva, vinogradarstva, povrtlarstva
- prijenos stručnih znanja i vještina iz područja poljoprivrede

Osim uprave u Zagrebu, djelatnici poljoprivredne savjetodavne službe djeluju na području cijele Republike Hrvatske putem 21 županijskog odsjeka i više od 90 ureda.

Nakon stupanja na snagu Zakona o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda 2001. godine, osnovan je u okviru HZPSS-a Odjel za ekološku proizvodnju. Osnovni cilj odjela je da kroz savjetodavne i edukativne usluge osigura rast i razvoj ekološke poljoprivredne proizvodnje.

Pogled na Stanje Ekološke Proizvodnje u Osječko - Baranjskoj županiji

Na području Slavonije i Baranje u ekološku poljoprivredu uključuje se sve veći broj poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava i upravo na tom području se trenutno nalaze najveće površine pod ekološkom proizvodnjom u Republici Hrvatskoj.

Prema statističkim podacima iz 2002. godine Osječko-baranjska županija raspolaže s više od 250.000 ha obradivih poljoprivrednih površina. Od navedene površine prosječno se godišnje zasije više od 200.000 ha. Struktura navedenih površina prikazana je u Tablici 1.

Tablica 1. Struktura poljoprivrednih površina Osječko-baranjske županije prema vrstama površina i vlasništvu u 2002. godini

Elementi	Poljoprivredna površina	Oranice i vrtovi	Voćnjaci i vinogradi	Livade i pašnjaci
Ukupno	257.595,0	231.167,0	5.922,0	20.506,0
Pravne osobe	122.837,0	105.410,0	1.665,0	15.762,0
OPG	134.758,0	125.757,0	4.275,0	13.334,0

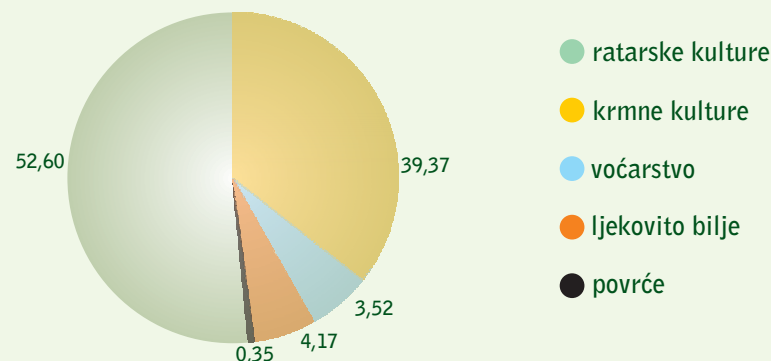
Izvor: Podaci Županijskog ureda za statistiku

Od navedenih površina manje od 1.000 ha odnosi se na ekološke površine. Prema podacima Udruge za organsko-biološku proizvodnju «Biopa» u 2004. godini ostvarena je slijedeća struktura proizvodnje ekoloških proizvoda:

Tablica 2. Struktura ekološke poljoprivredne proizvodnje na području Osječko-baranjske županije prema vrstama površina (2004.)

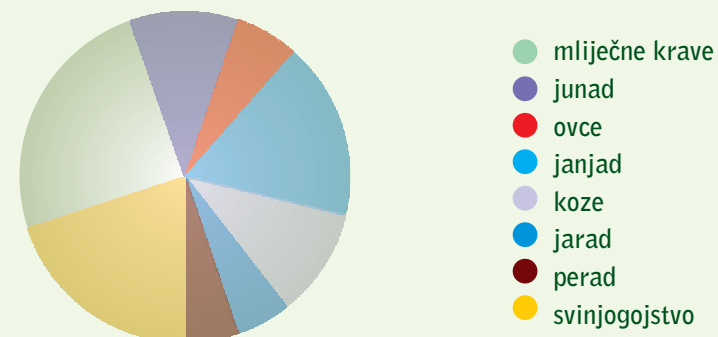
Biljna proizvodnja	ha a m _e	%
Ratarske kulture	446,9530	52,60%
Krmne kulture	334,4815	39,37%
Voćarstvo	29,8950	3,52%
Ljekovito bilje	35,4091	4,17%
Povrće	2,9394	0,35%
Ukupno	849,6780	100,00%

Izvor: Podaci Županijskog ureda za statistiku

Stočarska proizvodnja	količina
mliječne krave	16
životinje u sustavu krava / tele	0
junad	14
ovce	105
janjad	120
koze	34
jarad	24
perad	104
ribogojstvo	0
svinjogojstvo	51
Ukupno	468

Struktura ekološke stočarske proizvodnje Osječko-baranjske županije u 2004

Pogled na Stanje Ekološke Proizvodnje u Osječko - Baranjskoj županiji

Faze procesa certificiranja:

1. Provođenje prvog stručnog nadzora - od strane ovlaštene nadzorne stanice. U Osječko-baranjskoj županiji nadzor provodi Udruga za organsko-biološku proizvodnju "Biopa".
2. Nakon izvršenog prvog stručnog nadzora, nadzorna stanica dostavlja Zapisnik o izvršenom nadzoru, na temelju kojeg se šalje zahtjev Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva za upis u Upisnik ekoloških poljoprivrednih proizvođača.
3. Ako je sve zadovoljeno, Ministarstvo vrši upis u Upisnik pod određenim rednim brojem, o čemu proizvođač dobiva rješenje. Popis upisanih proizvođača objavljuje se u Narodnim novinama.
4. Nakon obavljenog stručnog nadzora i po upisu u Upisnik potrebno je izvršiti postupak potvrđivanja. Cjelokupni postupak vodi ovlaštena pravna osoba za provedbu postupka. U Osječko-baranjskoj županiji taj postupak provodi Biopa.
5. Po dobivanju potvrđnice (certifikata), ako svoj proizvode želite staviti na tržište sa oznakom »EKOLOŠKI PROIZVOD HRVATSKE«, šaljete zahtjev Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva za izdavanje rješenja.

Pet tipova ekoloških proizvođača

Ekološki poljoprivredni proizvođači u Hrvatskoj mogu se podijeliti na pet tipova:

- Pioniri koji se godinama bave eko-poljoprivredom, nemaju certifikate, ali imaju stalne kupce kojima izravno prodaju.
- Proizvođači za domaće tržište s inozemnim certifikatom. Zasad ih je samo nekoliko, ali njihov će broj uskoro zasigurno porasti. Pripadaju biološko-dinamičkom pokretu i imaju prestižan certifikat «Demeter», koji im u suradnji sa Slovencima izdaju Švicarci. Ovi proizvođači većinom izravno prodaju svojim kupcima.
- Proizvođači za izvoz i vlasnici nekog od inozemnih certifikata priznatih na tržištu EU. Kao kooperanti surađuju s hrvatskim tvrtkama koje otkupljuju njihove proizvode (uglavnom ljekovito bilje i prerađeno povrće).
- Hobi i vikend proizvođači koji na ekološki način proizvode za vlastite i potrebe šire obitelji.
- Ekoneokolonijalisti kojih je sve više u Hrvatskoj. U državama s jeftinom obradivom površinom i radnom snagom, velike zapadne trgovačke kuće koje se bave prodajom eko-hrane, počinju vlastitu proizvodnju zakupom većih poljoprivrednih površina ili prakticiraju model suradnje s nekom domaćom tvrtkom.

Ekološki Proizvođači
na Području
Osječko Baranjske županije

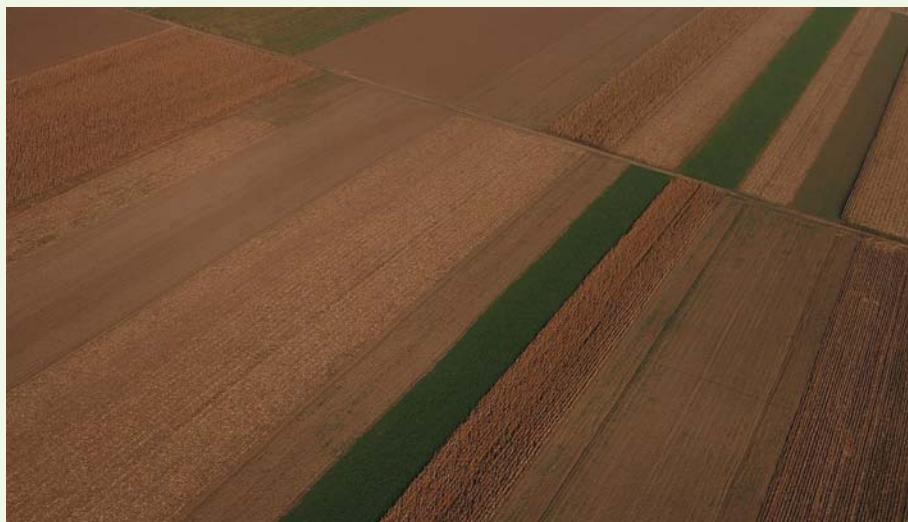

Belje d.d. Darda tvrtka je sa najbogatijom tradicijom poljoprivredne proizvodnje na području Istočne Hrvatske, ali i šire. Tvrtka je nastala 1697. godine i od tada je prolazila kroz različita više ili manje uspješna razdoblja.

Od samog nastanka Belje je nastojalo biti ispred drugih. Danas, kada govorimo o Belju d.d., govorimo o tvrtki s više tisuća hektara obradivih površina zemlje, usmjerenih na ratarsku i stočarsku proizvodnju.

U posljednjih nekoliko godina osim proizvodnje konvencionalnih proizvoda, dio površina Belja d.d. usmjerava prema ekološkoj proizvodnji. Radi se o površinama koje pripadaju zaštićenom području Parka prirode Kopački rit. Trenutno se ekološke površine prostiru na više od 300 ha, dok ukupna planirana površina, s obzirom na razvojne mogućnosti ekološke proizvodnje iznosi više od 1.000 ha.

Temeljni cilj tvrtke je u narednim razdobljima povećati postojeću ekološku ratarsku proizvodnju, započeti s ekološkom proizvodnjom životinjskih proizvoda (tov. junadi, peradi i sl.) te zatvoriti ciklus završnom proizvodnjom prerađenih proizvoda.

Poljoprivredno-prehrambeni kombinat Valpovo poslovna je organizacija nastala 1964. godine. Danas taj poljoprivredno-prehrambeni kompleks posluje kao dioničko društvo sa znatnim kapacitetima za poljoprivrednu proizvodnju, doradu, skladištenje i završnu preradu poljoprivrednih proizvoda. Osim konvencionalne proizvodnje, u posljednjih nekoliko godina kombinat je započeo i s projektom proizvodnje ekoloških proizvoda. Projekt je pokrenut u sklopu Profitnog centra Brođanci, a nakon prvih uspješnih rezultata, projekt je proširen i na nekoliko profitnih centara u sklopu kombinata.

Danas koncern raspolaže s više od 300 ha površina usmjerenih na ekološku proizvodnju. (10% ukupnih eko-površina u RH). Od navedenih površina 86 ha pripada certificiranim ekološkim površinama, dok se ostatak odnosi na površine u prijelaznom razdoblju.

Projekt je u najvećem dijelu usmjeren na ratarske kulture i uzgoj pšenice, kukuruza, graška, lucerne, ali također se započelo i s realizacijom projekta višegodišnjih eko-nasada od kojih su do danas zasađeni eko voćnjaci.

Osim toga, kombinat je i jedan od suosnivača poljoprivredne zadruge "AgroVal". Zadruga je stvorena kako bi se što kvalitetnije ostvarila veza između kombinat i lokalnih poljoprivrednih proizvođača - kooperanata.

Cilj svih projekata je u bližoj budućnosti stvoriti "Eko-zonu Valpovštine", a time i ekološku proizvodnju dovesti na višu razinu.

Obiteljsko Poljoprivredno Gospodarstvo Tolmačević

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Tolmačević smješteno je u mjestu Forkuševci nedaleko od Đakova. Vlasnik gospodarstva gospodin Jozo Tolmačević jedan je od rijetkih poljoprivrednih proizvođača na području Republike Hrvatske koje se sa svojom obitelji već duži niz godina bavi ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom. Prvu proizvodnju ostvarili su već 1990. godine. Iako u navedenom razdoblju nisu postojali zakonski propisi o ekološkoj proizvodnji, obitelj je, uočivši prednosti i potencijale razvoja, započela s proizvodnjom.

Od samih početaka obiteljsko gospodarstvo je usmjereno na ekološku proizvodnju povrća, a trenutno se u ekološkom režimu proizvodnje nalazi oko 2,5 ha površina. Najveći dio proizvodnje odnosi se na kulture paprike, rajčice, krumpira i, u manjem dijelu, ostalog povrća.

Osim proizvodnje sirovog povrća, gospodarstvo se bavi i njegovom preradom. U prvom redu proizvodnjom mljevene slatke i ljute paprike vrhunske kvalitete. U narednim razdobljima gospodarstvo planira povećati površine, ali i dodatno intenzivirati postojeću proizvodnju pokretanjem plasteničkog uzgoja u značajnijoj mjeri kao, i ulaganjem u sustav navodnjavanja.

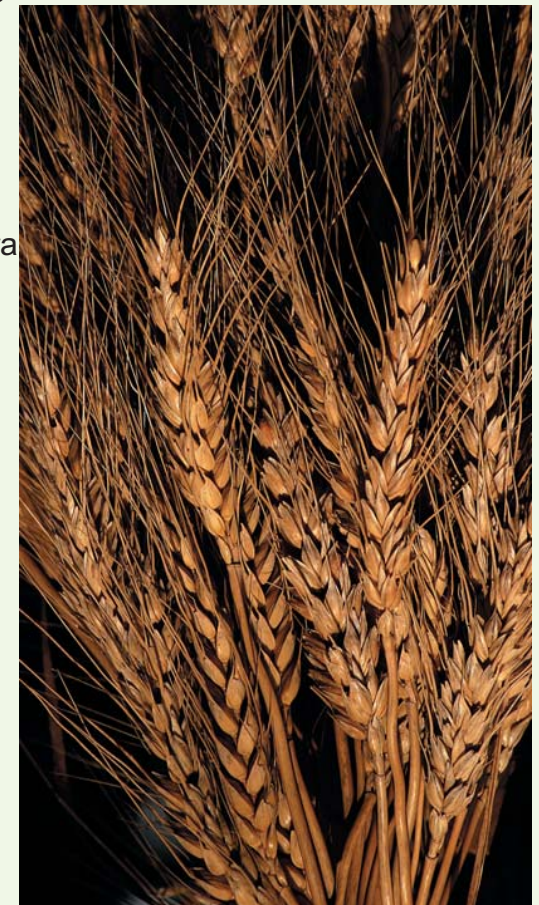
Obiteljsko Poljoprivredno Gospodarstvo Kolar

Ekološko obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Kolar djeluje više od 30 godina. Ekološku proizvodnju započelo je provoditi 1998. godine od kada je i registrirano u Upisniku ekoloških poljoprivrednih proizvođača. Gospodarstvo je smješteno u gradu Valpovo i danas je jedno od većih proizvođača ratarskih ekoloških proizvoda u Republici Hrvatskoj. Od samih početaka pa sve do danas gospodarstvo se uspješno razvijalo i povećavalo površine u ekološkom sustavu proizvodnje. U svega nekoliko godina gospodarstvo se proširilo s početnih 3 ha pšenice na gotovo 55 ha ekoloških površina. Danas gospodarstvo osim pšenice proizvodi i ostale ratarske kulture. Trenutna struktura proizvodnje gospodarstva je slijedeća:

- 14 ha ekološke pšenice
- 13 ha ječma
- 6 ha cikle
- 4 ha kukuruza
- 11 ha soje
- 5 ha zobi
- 2 ha kukuruza kokičara

Paralelno s povećanjem površina gospodarstvo je povećavalo i skladišne kapacitete. Danas ekološko obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Kolar raspolaže s 55 t silosnog kapaciteta i 50 t podnog skladišta. U narednim razdobljima obiteljsko gospodarstvo Kolar planira s daljnjim intenziviranjem proizvodnje. Osim ulaganja u sustav navodnjavanja na oko 5 ha površine, u planu je i nabavka vlastite sušara manjeg obujma, kao i daljnje povećanje skladišnih kapaciteta. Konačni cilj gospodarstva je započeti i sa stočarskom ekološkom proizvodnjom, što bi omogućilo zatvaranje proizvodnog ciklusa.

Obiteljsko Poljoprivredno Gospodarstvo Lehki

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Lehki osnovano je 1993. godine te je odmah započelo i s ekološkom proizvodnjom. Gospodarstvo je smješteno na području grada Belišća u naselju Gat.

Godine 1997. vlasnik gospodin Lehki postao je jedan od osnivača "Biope" i certificirani proizvođač ekoloških proizvoda.

Osnovna djelatnost gospodarstva je stočarstvo za koje vlasnik posjeduje 6 ha ekoloških površina. Na gospodarstvu se uzgaja 30 komada mliječnih koza, sorte francuska alpina, od čijeg mlijeka godišnje proizvedu 1 000 - 1 500 kg sira. Kako im je proizvodnja sira za tržište glavna djelatnost, na gospodarstvu se može kupiti kvalitetni polutvrdi dimljeni sir s okusom paprike.

Pored matičnog stada koje se koristi za proizvodnju sira, ostatak se koristi za proizvodnju i prodaju mesa. Osim toga, gospodarstvo proizvodi i ostale mliječne proizvode. Svi navedeni proizvodi plasiraju se na tržište, koje čine tržnice i sajmovi na lokalnom području kao i na priobalju.

Za kvalitetu svojih proizvoda, gospodarstvo Lehki je nagrađeno brojnim priznanjima od kojih posebno ističu zlatnu medalju na Hrvatskoj izložbi sira 2001. godine i 2002. godine u Varaždinu, zatim srebrnu medalju na sajmu «Vinistrija» kao i Priznanje za najbolji ekološki proizvod na međunarodnom sajmu 2002. godine u Čakovcu.

Obiteljsko Poljoprivredno Gospodarstvo Koprivčić

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Koprivčić registrirano je kao ekološki proizvođač poljoprivrednih proizvoda od 2000. godine. Gospodarstvo se nalazi u naselju Vukojevci, između Osijeka i Našica.

Odlučivši se za bavljenje ekološkom proizvodnjom, postali su i član "Biope".

Osnovna djelatnost je proizvodnja kupinovog vina. U tu svrhu gospodarstvo raspolaže s 0,75 ha nasada kupina i 1.800 sadnica. Trenutna namjera proizvođača je zadržati postojeću količinu proizvodnje vina te se usredotočiti na preradu i njezino usavršavanje. Gospodarstvo posjeduje vlastiti podrum u koji se mogu pohraniti svi postojeći kapaciteti iskorištenih površina. Na tržištu se može naći kupinovo vino koje proizvodi gospodarstvo pod imenom "EUBATUS", ali se određeni manji dio proizvodnje prodaje i kao svježe voće. Kupina posjeduje veliku hranjivu, zaštitnu i ljekovitu vrijednost te se preporuča u svakodnevnoj prehrani.

Trenutno se proizvodnja odvija tako da se na 1000 sadnica proizvede cca 2 000 kg voća. Pored proizvodnje vina, gospodarstvo se komercijalno bavi i proizvodnjom jagoda na površini od 500 m.

Gospodarstvo je na svojim nasadima uvelo sustav za navodnjavanje koji uvelike omogućuje kvalitetan proizvod za tržište.

Proizvodnja povrća je također jedna od djelatnosti gospodarstva Koprivčić, ali samo za osobne potrebe domaćinstva.

S obzirom na postignute dobre rezultate u bavljenju ekološkom proizvodnjom, gospodarstvo aktivno sudjeluje u edukaciji drugih zainteresiranih proizvođača te ih potiču i omogućuju im ulazak u svijet ovakvog oblika poljoprivredne proizvodnje.

Obiteljsko Poljoprivredno Gospodarstvo Tobijas

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Tobijas osnovano je 2000. godine i smješteno je u Erdutu. Vlasnik gospodarstva je gospodin Stanislav Tobijas koji se bavi ekološkim voćarstvom na površini od 1 ha.

Treba posebno istaknuti da se gospodarstvo bavi kalemljenjem starih sorti krušaka kojih ima preko 40 vrsta. Namjera vlasnika je očuvati stare sorte koje su ipak otporne na većinu bolesti današnjeg vremena. U tu svrhu vlasnik posjeduje 200 stabala krušaka.

Osim toga, vlasnik se bavi i vinogradarstvom te ima zasađeno 100 trsova vinograda. Komercijalne sorte koje vlasnik plasira na tržište su kajsije (200 stabala), kruške (20 stabala) i vinograd (100 trsova).

Ne treba zaboraviti da se vlasnik, pored komercijalne ekološke proizvodnje, bavi i pokusima s različitim sortama kao što je trešnja s dudom i slično. Pored toga, gospodarstvo se na ekološki način bavi i uzgojem drugih vrsta voća kao što su ribizl, šljive, breskve, nektarine, trešnje i jabuke.

Osnovna namjera vlasnika gospodarstva je povećanje postojeće proizvodne površine za još 1 - 1,5 ha te očuvanje starih sorti krušaka.

Obiteljsko Poljoprivredno Gospodarstvo Pelin

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Pelin registrirano je kao ekološki proizvođač od 2000. godine. Gospodarstvo raspolaže s 1 ha ekoloških površina smještenih u naselju Petrijevci nedaleko Osijeka.

Trenutno se gospodarstvo bavi uzgojem jabuka, bresaka, šljiva i marelica te u manjoj mjeri drugih voćnih vrsta. Specifičnost ovog gospodarstva je da se pored proizvodnje svježeg voća veliki napor ulažu i u preradu. Nositelji su znaka "EKOLOŠKI PROIZVOD HRVATSKE".

Osim proizvodnje jabukovača i jabučnog octa, bave se i proizvodnjom voćnih marmelada, maslaca i sličnih voćnih prerađevina.

Iako se proizvodnjom bave svega nekoliko godina, u dosadašnjem radu osvojili su i nekoliko nagrada od kojih posebno ističu sljedeće:

- Prvo mjesto u kategoriji jabukovača Dani jabuke, Požega 2003. godine
- Treće mjesto u kategoriji jabukovača Dani jabuke, Požega 2004. godine

Obiteljsko Poljoprivredno Gospodarstvo Završki

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Završki osnovano je 2003. godine, no i prije osnivanja obiteljskog gospodarstva, obitelj Završki je ekološki uzgajala povrtno kulture. Kako nisu posjedovali dostatne površine, bili su spriječeni ozbiljnije se baviti ekološkom proizvodnjom. Razlozi zbog kojih su pristupili ekološkoj proizvodnji su ti što su smatrali da je ona njihova budućnost, odnosno da se čovjek treba zdravo hraniti, bez obzira na cijenu.

Posadili su 1.350 sadnica kupina na površini od 0,5 ha, a uz to zemljište posjeduju i oranicu od 900 m² koja se nalazi uz njihovo gospodarstvo. Na parceli od 600 m² uzgajaju ekološku mrkvu, peršin, papriku, krumpir, ciklu, rajčicu, dok na površini od 300 m² imaju zasađene ekološke jagode.

Smatraju da je ekološka proizvodnja budućnost Hrvatske i ove regije te da bi se trebali okrenuti ekološkoj proizvodnji zbog njezinih velikih razvojnih potencijala. U njihovim razmišljanjima prevladava čvrst stav da će ulaskom Hrvatske u Europsku Uniju tržište biti osigurano budući da je eko proizvodnja ondje izuzetno na cijeni, što bi Hrvatska, a pogotovo naša slavonsko baranjska regija, trebala iskoristiti.

Obrt za Proizvodnju Ekoloških Kultura Adnovas

Vlasnik obrta »Adnovas« gospodin Dani Varga je obrt za proizvodnju ekoloških kultura osnovao 2001. godine sa sjedištem u baranjskom mjestu Bilju.

Registriran je u upisnik Eko proizvođača i posjeduje eko znak.

Proizvodni ciklus razvija na površini od 10 ha i u njemu su zastupljene slijedeće ratarske kulture:

- eko pšenica 4 ha
- eko kukuruz 4 ha
- eko lucerna 2 ha

Obrt Adnovas član je udruge »Biopa«. Dosadašnje poslovanje razvijao je u partnerstvu s većim brojem domaćih tvrtki koje se bave ekološkom poljoprivredom.

Uz vlastitu proizvodnju ekoloških proizvoda djelovanje je proširio i na uslužno sušenje ekoloških žitarica.

U daljnjoj proizvodnji cilj poduzetnika je zaokruživanje proizvodnog ciklusa putem proizvodnje ekološkog mlijeka i ekološkog sira.

Pažljivo i estetski upakirane proizvode planiraju ponuditi već postojećim i sve prisutnijim seoskim turističkim odredištima u našoj županiji.

Proizvodnja i prerada odvijati će se na rubnim dijelovima Parka prirode Kopački rit i ta činjenica daje im priliku da proizvedu, prerade i ponude tržištu jedinstven i nesvakidašnji proizvod.

Ekološka Proizvodnja i Turizam

• Agroekoturizam

Ekološka proizvodnja uspješno povezuje proizvodnju hrane i zaštitu okoliša što je preduvjet za razvoj nove grane turizma - agroekoturizama, prepoznatljivog na svjetskom turističkom tržištu. Ekoturizam u Republici Hrvatskoj ima zasigurno potencijal da postane održiva vrsta turizma jer, s jedne strane, kontrolirano štiti prirodno i kulturno nasljeđe, a s druge, omogućava i kontrolirano ostvarenje gospodarske koristi kao i održavanje blagostanja lokalnoga stanovništva. Ovo posljednje treba, ponajprije, proizici iz usmjerenih poduzetničkih aktivnosti lokalnog, najčešće seoskog stanovništva, s organiziranim djelovanjem organa uprave i samouprave na istom cilju.

Ekološka Proizvodnja
i Turizam • Agroekoturizam

Obrt za Poljoprivrednu Proizvodnju Jazbec

Poduzetnik Ivan Jazbec iz Ivanovca kraj Osijeka u sklopu svog gospodarstva obavlja brojne djelatnosti, a cjelokupno gospodarstvo stavljeno je u funkciju ekološke proizvodnje po zakonski utvrđenim i propisanim standardima. Jedan je od osnivača "Biope", kao i aktivni član Upravnog odbora.

Datuma 14. travnja 2003. doneseno je rješenje kojim se obrt "Jazbec" upisuje u Upisnik proizvođača u ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s pravom proizvodnje, prerade i trgovine ekoloških proizvoda.

Još od 1998. godine gosti i posjetitelji redovno dolaze na gospodarstvo obitelji Jazbec (autobusima, osobnim automobilima i na razne druge načine).

Poduzetnik utemeljuje program koji se zove "Mliječni put" i koji posjetiteljima gospodarstva dočarava cjelokupnu bogatu ponudu gospodarstva i njihovih djelatnosti.

Gospodarstvo obavlja brojne djelatnosti koje bismo mogli svrstati u slijedeće skupine:

1. Uzgoj i reprodukcija konja pasmine lipicanaca
2. Poljoprivredna proizvodnja
3. Turistička djelatnost - djelatnost seoskog turizma
4. Usluge ergele
5. Ugostiteljske usluge

Poduzetnik je zajedno sa svojom obitelji ekološko gospodarstvo površine 74 ha postavio na vrlo visoku razinu. Poseban ugođaj i užitak pri boravku na gospodarstvu daju životinje, koje uz članove obitelji Jazbec, čine dušu gospodarstvu. Dvadesetak godina uzgajana ergela lipicanaca, koja se uspješno sačuvati preko rata, odaje bogatstvo slavonske kulturne baštine, koju ne cijesimo niti približno dovoljno, a trebala bi nam postati svetinja.

Seoski Turizam Sklepić

Seljačko obiteljsko turističko gospodarstvo »Sklepić« uspješno posluje već duži niz godina, a nalazi se u prekrasnom krajoliku sela Karanac u samom srcu Baranje. Djelatnosti proizvodnje i usluga koje poduzetnik i njegova supruga obavljaju u sklopu svoga predmeta poslovanja su slijedeće:

- usluge smještaja, dnevnog posjeta, degustacija tradicionalne kuhinje i baranjskih vina, konjičke zaprege, jahanje, upoznavanje s radom konja (preznanje...), obilazak Baranjske planine, uzgoj konja (lipicanaca i hrvatskih toplokrvnih konja), uzgoj peradi i svinja za proizvodnju tradicionalne hrane, žitarice i sijeno, voće i povrće, rakija.

Aktivni su sudionici brojnih sajmova i manifestacija od kojih izdvajamo sudjelovanje na Eko-etno sajmu u Zagrebu (2003. i 2004. godine), Etno sajmu u Bilju kao i sudjelovanje u organizaciji manifestacije pokladnih jahanja. Njihov rad prepoznat je i na razini Hrvatske, te su dobitnici posebnog priznanja za napredak u kvaliteti turističke ponude u kontinentalnom turizmu za 2004. godinu od strane Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske Radio Televizije.

Gostoljubivost ljudi će Vas u prvi tren iznenaditi. Ovdje ćete biti uistinu dočekani kao pravi gost, kao stari prijatelj obitelji. Ovi ljudi ne razmišljaju o masovnom turizmu i velikoj zaradi. Za njih je svaki turist dragi gost s kojim se žele upoznati. Otvorit će Vam svoje srce i vrata svojih domova. No, suvišna je priča... Treba ih posjetiti!

Nešto za Kraj

Ekološka proizvodnja je poseban sustav održivoga gospodarenja u poljoprivredi i šumarstvu, koji obuhvaća uzgoj bilja i životinja, hrane, sirovina i prirodnih vlakana, te preradu primarnih proizvoda.

Pritom se primjenjuju posebne ekološke, gospodarske i društveno opravdane proizvodno-tehnološke metode uz najpovoljnije korištenje plodnog tla i raspoložive vode, prirodnih svojstava biljaka, životinja i krajobraza, te uz povećani prinos i otpornost biljaka prirodnim silama i zakonima i propisanu uporabu gnojiva i sredstava za zaštitu bilja i životinja.

Svrha takve proizvodnje jest zaštita zdravlja i života ljudi, zaštita prirode i okoliša, te zaštita potrošača.

Ekološka proizvodnja se temelji na nizu načela i ideja od kojih ovdje navodimo samo neke:

- osiguravanje dovoljne količine visokokvalitetne hrane, vlakana i drugih proizvoda, djelovanje u skladu s prirodnim ciklusima
- korištenje obnovljivih resursa u proizvodnji i preradi te izbjegavanje zagađivanja i stvaranja otpada
- podupiranje lokalne i regionalne proizvodnje i distribucije
- stvaranje ravnoteže između biljne proizvodnje i stočarstva
- osiguranje kvalitetnog života svima koji su uključeni u lanac ekološke proizvodnje i prerade kroz bezopasan, siguran i zdrav radni okoliš

Hrana ima strateško značenje u gospodarstvu svake zemlje te treba istaknuti kako proizvodnja i prerada hrane u Republici Hrvatskoj može ostvariti (održivu) konkurentsku prednost zahvaljujući činjenici što ima gotovo sve preduvjete da njezin izvozni proizvod bude tražena zdrava hrana.

Razvoj obiteljskih gospodarstava u Hrvatskoj može ići samo putem neophodne prilagodbe na novi tržišni gospodarski sustav, praćenjem novih tehnologija i usvajanjem novih znanja. Ovdje zasigurno posebnu pozornost treba usmjeriti razvoju ekološke proizvodnje kao izrazito perspektivne proizvodne grane u Hrvatskoj, a poglavito u Slavoniji i Baranji koja svojim potencijalima i kapacitetima zasigurno prednjači nad ostalim regijama.

Nažalost, od svih europskih zemalja samo je Albanija iza nas u ekološkoj proizvodnji. Za zaključiti je da moramo mijenjati sustave vrijednosti i poraditi na očuvanju prirodnih bogatstava koja ne kapitaliziramo u dovoljnoj mjeri.

Pojmovnik Kontakti

Pojmovnik

Zakonska Regulatorika kojom se Regulira Ekološka Proizvodnja

- **“ekološka proizvodnja”** (“organska”, “biološka”) je poseban sustav održivoga gospodarenja u poljoprivredi i šumarstvu koji obuhvaća uzgoj bilja i životinja, proizvodnju hrane, sirovina i prirodnih vlakana te preradu primarnih proizvoda. Uključuje sve ekološki, gospodarski i društveno opravdane proizvodno-tehnološke metode, zahvate i sustave, najpovoljnije koristeći plodnost tla i raspoložive vode, prirodna svojstva biljaka, životinja i krajobrazu, povećanje prinosa i otpornosti biljaka s pomoću prirodnih sila i zakona, uz propisanu uporabu gnojiva, sredstava za zaštitu bilja i životinja, sukladno s međunarodno usvojenim normama i načelima.
- **“konvencionalna proizvodnja”** je proizvodnja proizvoda koji se ne mogu deklarirati i označiti prema Zakonu o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.
- **“prijelazno razdoblje u ekološkoj proizvodnji”** u smislu Zakona o ekološkoj proizvodnji označava propisano razdoblje potrebno za prijelaz s konvencionalne na ekološku proizvodnju.
- **“proizvođač u ekološkoj proizvodnji”** je pravna ili fizička osoba koja ekološke proizvode gospodarski proizvodi, prerađuje, odnosno njima trguje, a upisana je u Upisnik proizvođača u ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.
- **“ekološki proizvod”** je svaki proizvod proizveden i označen sukladno s odredbama Zakona o ekološkoj proizvodnji i propisa donesenih na temelju njega.
- **“potvrđnica”** je isprava kojom ovlaštena pravna osoba za provedbu postupka potvrđivanja u ekološkoj proizvodnji potvrđuje da su ekološka proizvodnja, proces ili usluga na proizvodnoj jedinici u ekološkoj proizvodnji sukladni s propisanim temeljnim zahtjevima za ekološku proizvodnju.
- **“znak ekološkog proizvoda”** jedinstvena je propisana oznaka proizvoda koji su proizvedeni sukladno Zakonu o ekološkoj proizvodnji i propisima donesenim na temelju njega,
- **“nadzorna stanica za ekološku proizvodnju”** je ovlaštena pravna osoba koja obavlja stručni nadzor nad ekološkom proizvodnjom i ekološkim proizvodima sukladno odredbama Zakona o ekološkoj proizvodnji i propisima donesenim na temelju njega.
- **“ovlašteni laboratorij”** je pravna osoba koja obavlja potrebne analize tla, sirovina, poluproizvoda i proizvoda biljnog i životinjskog podrijetla te ispituje temeljne zahtjeve za ekološke proizvode.

- Zakon o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (NN 12/01)
- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji u uzgoju bilja i u proizvodnji biljnih proizvoda (NN 91/01)
- Pravilnik o sustavu ocjenjivanja sukladnosti u ekološkoj proizvodnji (NN 91/01)
- Pravilnik o postupku i uvjetima stjecanja znaka ekološkog proizvoda (NN 13/02)
- Pravilnik o preradi u ekološkoj proizvodnji (NN 13/02)
- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji životinjskih proizvoda (NN 13/02)
- Pravilnik o deklaraciji ekoloških proizvoda (NN 13/02)
- Pravilnik o uvjetima i načinu upisa u upisnike ekološke proizvodnje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (NN 13/02)
- Pravilnik o stručnom nadzoru u ekološkoj proizvodnji (NN 13/02)
- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji u preradi vlakana (NN 81/02)
- Popis ovlaštenih laboratorija (NN 81/02)
- Popis pravnih osoba za provedbu postupka potvrđivanja nad ekološkom proizvodnjom (NN 81/02)
- Popis nadzornih stanica za obavljanje stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom (NN 81/02)

Kontakt adrese

Udruga za organsku proizvodnju "Biopa"

31 000 Osijek, Đakovština 2
Savjetodavna služba
Tel: 031 204 949
e-mail: biopa@os.htnet.hr
www.biopa.hr

Poljoprivredni fakultet u Osijeku,

31000 Osijek, Trg sv. Trojstva 3
Tel: 031 224 100
e-mail: dekanat@pfos.hr
www.pfos.hr

Prehrambeno tehnološki fakultet u Osijeku

31000 Osijek,
Franje Kuhača 18
Tel: 031 224 300
e-mail: office@ptfos.hr
www.ptfos.hr

Poljoprivredni institut Osijek,

31000 Osijek,
Južno predgrađe 17
Tel: 031 501 184
e-mail: institut@poljinos.hr
www.poljinos.hr

Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu

31000 Osijek
Vinkovačka 63 C
Tel: 031 275 755
e-mail: hzpss@hzpss.hr
www.hzpss.hr

PPK Valpovo d.d., P.C. Ratarstvo

31 223 Brođanci, Brkićeva bb
Tel: Centrala - 031 651 333;
PC Brođanci 031 676 018
www.valpovo-ppk.hr

Belje d.d.

31 326 Darda, Darda bb
Tel: 031 790 100
www.belje.hr

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Tolmačević

31 400 Đakovo, Forkuševci,
S.Radića 92
Tel. 031 835 068

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Kolar

31 550 Valpovo, Lj.Gaja 65
Tel: 031 652 086

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Lehki

31 554 Gat, Kolodvorska 71
Tel: 031 674 198

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Koprivčić

31 000 Osijek, Sjenjak 17
Tel: 031 574 846

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Tobijas

31 206 Erdut, J.Horvata 60
Tel: 031 596 020

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Pelin

31 000 Osijek, Plješivička 19 B
Tel: 031 560 632

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Završki

31 326 Darda, Ilirska 53
Tel: 031 740 777

ADNOVAS obrt za proizvodnju ekoloških kultura

31 327 Bilje, Blatna 18
Tel: 031 / 750 825

JAZBEC Obrt za obiteljsko gospodarstvo

31216 Antunovac Ivanovac,
Crkvena 16
Tel: 031 / 396 175

Seljačko obiteljsko turističko gospodarstvo Sklepić

31 315 Karanac,
Kolodvorska 58
Tel: 098/739-159